

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д.пс.н. Людмил Кръстев

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, по
Педагогическа и възрастова психология към катедра „Психология” на
Философски факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград,
на докторант: Светослава Георгиева Байракова,
с дисертационен труд на тема:
„ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ И МОТИВАЦИЯ ПРИ СТУДЕНТИ”

Представената дисертационна разработка обхваща 135 с., състои се от увод, три глави, обобщение, изводи и приноси, препоръки, използвана литература и приложения. Вниманието е насочено върху значението на професионалните ценности в индивидуалният избор на кариера при студентите и тяхната склонност да избират специалности, които имат сходно ценностно съдържание с техните собствени ценностни ориентации, при което се разкриват някои важни аспекти от междуличностните взаимоотношения в организационния контекст. Спецификата на концептуалния модел WIS (Work Importance Study) за професионалните ценности като важни, относително стабилни цели, които студентите се стремят да постигнат в бъдещата професионална реализация се разглеждат в две основни направления: от една страна установяване на ценностите, които индивидите се опитват или се надяват да реализират в житейските роли (работа, учене, семейство, социална общност или група и свободно време); и от друга страна оценка на значението и ролята на професионалната дейност. Целта на настоящия дисертационен труд е установяване на актуалните, професионални ценности, академична мотивация и генерализирани очаквания на български студенти от различни специалности и проучване наличието и степента на влияние върху изследваните конструкти на различни социо-демографски характеристики

/пол, възраст, икономически статус, образование на родителите, брой членове в домакинство, населено място и специалност/.

Глава първа представлява подробен анализ на теоретичните постановки върху изследваните категории. Чрез качествено аргументиране авторката на дисертационния труд доказва актуалността на разглеждания от нея проблем. Коректно и задълбочено са представени теоретичните постановки за професионалните ценности и мотивация, както от българската академична общност, така и подробно са анализирани чуждестранни изследвания, разглеждащи ценностите, потребностите, мотивите и интересите, в контекста на разглеждания проблем. Цитираните литературни източници са прецизно подбрани - общо 209, от които 72 заглавия на кирилица 137 на латиница.

Втора глава от дисертационния труд на Светослава Байракова е посветена на общата организация на изследването. Прецизно са описани целта, задачите, хипотезите, предмета на изследване, изследваните лица, методическия инструментариум, както и методите за статистическа обработка и анализ на резултатите от изследването. Изследователският дизайн изцяло отговаря на изискванията за подобен тип научни разработки.

Третата глава на дисертационния труд представя резултатите от проведените изследвания. Подробно са анализирани резултатите от изследването на професионалните ценности при студенти, както и резултатите от сравнителния анализ между индивидуалните и социо – демографски характеристики на изследваните лица. Изчерпателно са коментирани резултатите от прилагане на методиката за оценка на академична мотивация при студентите, както и техните резултати от изследване на академична мотивация по социо-демографски характеристики /пол, възраст, социален статус и специалност/. Подробно

са анализирани резултатите от прилагането на методиката за измерване на генерализирани очаквания (оптимизъм и негативни очаквания).

Данните от изследването са представени в таблици и графики. Наблюдава се сериозно отношение към обработката на данните, за доказване или отхвърляне на издигнатите хипотези. Коментират се множество различия и зависимости. Налице е задълбочена лична позиция при тълкуването на установените закономерности.

В заключение може да се каже, че дисертационният труд отговаря на теоретичните и емпирични изисквания. Приносните моменти в него дават основание да се даде висока оценка на постиженията на автора. Дисертацията има безспорни достойнства и смятам, че на Светослава Байракова трябва да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” в професионално направление психология.

Дата: 10.05.2015г.

Рецензент:.....